

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 5Tdo/54/2021  
Identifikačné číslo spisu: 7217012460  
Dátum vydania rozhodnutia: 13.01.2022  
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7217012460.1

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného Š. H., pre zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 13. januára 2022 dovolanie obvineného podané prostredníctvom obhajkyne JUDr. Marty Hopferovej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 3. augusta 2020, č. k. 8To/33/2020-1055, a takto

### rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku sa dovolanie obvineného Š. H. o d m i e t a.

### Odôvodnenie

Okresný súd Košice II (ďalej aj „okresný súd“) rozsudkom z 19. decembra 2019, č. k. 3T/67/2017-1020, uznal obvineného Š. H. za vinného zo zločinu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona („Tr. zák.“) na skutkovom základe v ňom uvedenom s tým, že dňa 27. novembra 2013 podal ako konateľ spoločnosti A. s.r.o. so sídlom V. X, Košice, IČO: XX XXX XXX. daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie október 2013 na Daňovom úrade Košice, Rozvojová 2, do ktorého nezahrnul daň z uskutočneného dodania tovaru pre odberateľa Z., spol. s r.o. so sídlom B. X, Košice, na základe faktúry č. XXXXXXXXXXXX/X zo dňa 31. októbra 2013 so základom dane 68.752,49 eur a daňou z pridanej hodnoty 13.750,50 eur aj napriek tomu, že vedel, že k dodaniu tovaru pre spoločnosť Z. spol. s r.o. došlo, teda zatajil daň z pridanej hodnoty zo zdaniteľného plnenia na výstupe, čím skrátil štátny rozpočet Slovenskej republiky v zastúpení Daňovým úradom Košice o sumu 13.750,50 eur.

Za to okresný súd obvinenému uložil podľa § 276 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. a § 49 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere tri roky so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti rozsudku okresného súdu podali odvolania obvinený a prokurátor, o ktorých rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) rozsudkom z 3. augusta 2020, č. k. 8To/33/2020-1055, tým

spôsobom, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 3 Trestného poriadku („Tr. por.“) zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a obvinenému podľa § 276 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. a § 41 ods. 2 Tr. zák. uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere tri roky a šesť mesiacov so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia a podľa § 61 ods. 1, ods. 6 Tr. zák. trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze výkonu podnikateľskej činnosti, výkonu funkcie štatutárneho orgánu alebo jeho člena, prokuristu právnickej osoby a akéhokoľvek iného podnikateľského subjektu vo výmere šesť rokov s tým, že podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. bol zrušený vo výroku o treste rozsudok Okresného súdu Košice II z 3. októbra 2014, sp. zn. OT/195/2014, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Zároveň bolo podľa § 319 Tr. por. zamietnuté odvolanie obvineného. Rozsudok krajského súdu prevzal obvinený 17. septembra 2020 a jeho obhajca 16. septembra 2020.

Proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie obvinený Š. H. vo svoj prospech prostredníctvom obhajkyne JUDr. Martiny Hopferovej podaním z 25. marca 2021 urobeným elektronickými prostriedkami, doručeným na okresný súd 15. apríla 2021 (č. l. 1106 - 1112), ktorým navrhol, aby dovolací súd rozhodol, že vyššie uvedenými rozsudkami krajského súdu a okresného súdu bol porušený zákon v neprospech obvineného a tieto rozsudky sa zrušujú a tiež aj všetky rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a okresnému súdu sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Dovolateľ uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) Tr. por. s tým, že obvinenému bol uložený trest v rozpore so zákonom a rozhodnutie súdu bolo založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a na nesprávnom použití hmotnoprávneho ustanovenia.

Podľa dovolateľa došlo k nesprávnej aplikácii ustanovenia § 276 ods. 2 písm. d) Tr. zák., nakoľko na jeho aplikáciu neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu skrátenia dane a poistného. Dovolateľ následne rozoberá inštitút zavinenia a uvádza, že v jeho konaní absentoval úmysel, nikdy nebolo jeho cieľom a úmyslom spôsobiť štátu škodu skrátením štátneho rozpočtu. Súd ustálil, že mal konať vo forme priameho úmyslu podľa § 15 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a motívom mala byť zisťnosť, avšak žiadny z vykonaných dôkazov uvedenému nenasvedčuje. Okresný súd mal tento záver vyvodiť z toho, že nemal zúčtovať faktúru s najvyšším základom dane z posledného dňa mesiaca, čo však nenasvedčuje jeho priamemu úmyslu. Práve to, že sa jednalo len o jednu jedinú faktúru, ktorá ušla jeho pozornosti, svedčí aj o tom, že sa z jeho strany nejednalo o úmyselné a organizované konanie, nestalo sa to opakovanne. Kvôli ušetreniu finančných prostriedkov si účtovníctvo viedol sám, pričom nemá ekonomické vzdelanie. Hoci sa mohol dopustiť správneho deliktu podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, vzhľadom na absenciu úmyslu jeho konanie nemožno klasifikovať ako trestný čin, jednalo sa o exces a iného takéhoto konania sa nedopustil. Podľa dovolateľa súdy zároveň poukázali na to, že nezdôvodnil dostatočne, prečo previedol svoj obchodný podiel len v spoločnosti A. s.r.o. a nie aj v ostatných spoločnostiach, kde však nebol vo všetkých jediným spoločníkom a súdy zároveň opomenuli tú skutočnosť, že v krátkom časovom intervale boli prevedené obchodné podiely aj v ostatných spoločnostiach a zostal pôsobiť ako spoločník len v jednej. Podľa dovolateľa podstata odôvodnenia rozsudku okresného súdu je založená práve na tom, že prevod jeho obchodného podielu v spoločnosti A. s.r.o. mal svedčiť v naplnenie znakov skutkovej podstaty daného trestného činu. V prevode obchodného podielu z jednej osoby ako jediného spoločníka na nového nadobúdateľa nemožno vidieť spáchanie trestného činu, týmto spôsobom dochádza len k prevodu obchodných podielov z jednej osoby na druhú, avšak týmto aktom samým osebe nie je spojená žiadna zmena objemu majetku spoločnosti a na nadobúdateľa prechádzajú všetky práva a povinnosti (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 12. mája 2011, sp. zn. 6 Tdo 40/2011 uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí č. 6/2012). Podľa dovolateľa ani jeho správanie po začatí daňovej kontroly nemohlo nasvedčovať jeho úmyslu skrátiť štátny rozpočet, nakoľko so správcom dane spolupracoval do momentu, kým nebol vzatý do väzby, kedy komunikáciu voči správcovi dane poveril vtedajšiu družku.

Ďalej dovolateľ poukázal, že trestný čin skrátenia dane a poistného je také konanie páchatel'a, ktoré spočíva v úmyselnom vytváraní podmienok, ktorými dosiahne, že mu príslušný daňový úrad daň vôbec

neurčí, nevyrubí. Skrátene dane je totiž špecifickou formou podvodného konania. Skrátene však nie je jej samotné neodvedenie alebo nezaplatenie už vyrubenej dane alebo poistného. Páchatelom aj spolupáchatelom trestného činu skrátene dane môže byť nielen subjekt dane, ale ktokoľvek, kto svojím úmyselným konaním spôsobí, že zákonná daň nebola jemu alebo aj inému subjektu dane vymeraná. Nemožno preto zamieňať daňovú zodpovednosť (povinnosť zaplatiť daň) a trestnú zodpovednosť za skrátene dane (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23. augusta 2017, sp. zn. 6 To 12/2016). Dovolateľ uviedol, že protokol o daňovej kontrole bol Daňovým úradom Košice spísaný 18. novembra 2014 a z jej záveru vyplynul rozdiel dane pre spoločnosť A. s.r.o. vo výške 13.750,50 eur a vlastná daňová povinnosť na úhradu 67.569,15 eur, ktorá konzumuje aj vzniknutý rozdiel dane a následne rozhodnutím z 23. decembra 2014 bol vyrubený rozdiel dane na úhradu v danej výške spoločnosti I. s.r.o. ako právnenému nástupcovi A. s.r.o., pričom rozdiel dane vrátane sumy 13.750,50 eur bol daňovým úradom riadne vyrubený a stalo sa tak potom, ako dovolateľ zákonne previedol svoj obchodný podiel. Dovolateľ poukázal, že trestné oznámenie bolo podané 19. februára 2015 v čase, keď už bola daň rozhodnutím vyrubená. Úmyselné konanie páchatela, ktorým docieli, že mu daň nebola vôbec vymeraná alebo bola vymeraná v nižšej čiastke, je dokonaným trestným činom skrátene dane podľa § 276 ods. 1 Tr. zák., ak bola daň skrátene v požadovanom rozsahu. Podanie daňového priznania obsahujúceho nesprávne údaje, na podklade ktorých by malo dôjsť k vymeraniu nižšej dane, môže byť len pokusom tohto trestného činu (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23. augusta 2017, sp. zn. 6 To 12/2016). V tomto prípade bola daň daňovému subjektu vymeraná a vyrubená v celom rozsahu a k jej skrátene nedošlo. Skrátene dane nie je ani číre neodvedenie už vyrubenej dane. Za splnenia podmienky, že by jeho konanie bolo úmyselné, čo popiera, mohlo dôjsť iba k pokusu trestného činu, čo by malo za následok nesprávne právne posúdenie zisteného skutku a danosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1. písm. i) Tr. por. Podľa dovolateľa motívom jeho konania nemohla byť zisťnosť, nakoľko aj bez ekonomického vzdelania si bol vedomý, že daňový úrad by jeho prípadný úmysel odhalil, keďže spoločnosť Z. spol. s r.o. ako odberateľská spoločnosť faktúru zaúčtovala vo svojom účtovníctve a nemal dôvod predpokladať, že by tak nebola plánovala urobiť a ani vo výpovediach jednotlivých svedkov neboli prítomné také rozpory, ktoré by mali svedčiť v jeho úmyselné konanie smerujúce k skrátene štátneho rozpočtu a do osobného kontaktu neprišiel so svedkami G. a G. a ich výpovede nemôžu svedčiť o jeho úmysle. Podľa dovolateľa sa z jeho strany nejedná o námietky skutkové, keď netvrdí, že skutkový stav veci bol zistený nesprávne, ale má za to, že zistený skutkový stav bol podradený pod nesprávnu normu, bol nesprávne zhodnotený, boli vyvedené nesprávne závery, následkom čoho bolo porušenie zákonného hmotnoprávneho ustanovenia. Absenciu priameho úmyslu smerujúceho k skrátene štátneho rozpočtu dovolateľ namietal od počiatku trestného konania. Súdy sa s jeho námietkami nezaoberali dostatočne, preto rozhodnutia nemôže považovať za riadne odôvodnené. Podľa dovolateľa okresný súd ani krajský súd, ktorý si osvojil odôvodnenie rozhodnutia okresným súdom, neodpovedali jasne, zrozumiteľne a presvedčivo na jeho námietky a neuviedli konkrétne skutočnosti svedčiacie v jeho úmysel na spáchaní trestného činu, ktorý by pokrýval celé jeho konanie vrátane následku.

Dovolateľ k uloženému trestu namietal, že súdy postupovali v rozpore s ustanovením § 34 Tr. zák., ktorý určuje zásady ukladania trestov a nebola splnená požiadavka individualizácie a primeranosti trestu. Podľa dovolateľa súdy neprihliadli pri ukladaní trestu na jeho pomery, čím došlo k porušeniu hmotnoprávneho ustanovenia, pričom v tejto súvislosti opísal svoje osobné a rodinné pomery a poukázal na čas spáchania skutku a podľa dovolateľa boli splnené podmienky na uloženie trestu domáceho väzenia s tým, že v takom prípade by vedel minimálne zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa.

Dovolateľ k uloženému trestu ďalej namietol, že krajský súd nesprávne vyhodnotil podmienky pre uloženie súhrnného trestu a nesprávne o ňom rozhodol, čo malo následne vplyv aj na započítanie už vykonaných trestov odňatia slobody do uloženého trestu. Poukázal, že bol odsúdený vo veci Okresného súdu Košice I sp. zn. 4T/63/2013 trestným rozkazom zo 14. októbra 2013, doručeným 29. októbra 2013, právoplatným 7. novembra 2013, vo veci Okresného súdu Košice II sp. zn. 0T/195/2014 rozsudkom z 3. októbra 2014, právoplatným 3. októbra 2014 (skutok spáchaný 27. augusta 2014), vo veci Okresného súdu Košice I sp. zn. 7T/65/2015 z 5. februára 2016 (skutok z 19. januára 2016) a vo veci sp. zn. 7T/6/2017 z 12. mája 2017 (skutok z 30. marca 2016). V tejto veci sa jedná o skutok z 27. novembra 2013, pričom súd zrušil vo výroku o treste len rozsudok Okresného súdu Košice II z 3.

októbra 2014, sp. zn. OT/195/2014, avšak v dôsledku jeho zrušenia malo dôjsť aj k zrušeniu rozsudku z 5. februára 2016, sp. zn. 7T/65/2015, nakoľko v prípade zrušenia výroku o treste rozsudku pod sp. zn. OT/195/2014 sa jedná o viacčinný súbeh týchto trestných činov, čím je splnená podmienka na uloženie súhrnného trestu. Novo ukladaný súhrnný trest sa preto musí týkať celého súhrnu zbiehajúcej sa trestnej činnosti toho istého páchatel'a a je tak nevyhnutné učiniť aj tým, že súd ukladajúci súhrnný trest výslovne zruší všetky výroky o trestoch obsiahnuté vo všetkých skorších rozsudkoch, ktoré sa vzťahujú k tomuto celému súhrnu zbiehajúcej sa trestnej činnosti toho istého páchatel'a.

K podanému dovolaniu sa vyjadrila Okresná prokuratúra Košice II písomným podaním z 10. mája 2021, doručeným na okresný súd 12. mája 2021 (č. l. 1116 - 1118), v ktorom navrhla dovolanie podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietnuť z dôvodov tam uvedených. Vyjadrovateľ poukázal, že dovolateľ napáda aj rozsudok okresného súdu ako rozhodnutia súdu prvého stupňa, pričom podľa § 369 ods. 2 písm. b) Tr. por. je možné sa dovolaním domáhať len zrušenia rozhodnutia súdu druhého stupňa. K namietanej absencii subjektívnej stránky vyjadrovateľ uviedol, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nie je naplnený. Dovolateľ v dovolaní vyjadruje vlastné hodnotenie dôkazov vykonaných okresným súdom a krajským súdom, ktorými podľa jeho názoru nebolo jednoznačne preukázané úmyselné konanie dovolateľ'a. V tomto prípade ide o hodnotenie už vykonaných dôkazov, čím požaduje od dovolacieho súdu skúmanie zisteného skutkového stavu, čo je v rozpore s ustanovením § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., v zmysle ktorého dovolací súd nemôže správnosť a úplnosť skutkového stavu skúmať alebo meniť. Okresný súd v odôvodnení rozsudku jednoznačne poukázal, na základe akých dôkazov dospel ku skutkovému a právnomu záveru, ktorý preukazuje úmyselnú formu zavinenia dovolateľ'a, a teda že chcel nezahrnúť v daňovom priznaní k DPH za zdaňovacie obdobie október 2013 danú faktúru hoci vedel o dodaní tovaru pre spoločnosť Z. s r.o., čím skrátil svoju daňovú povinnosť o sumu 13.750,50 eur, pričom krajský súd v rozsudku tieto skutkové okolnosti a právne okolnosti v otázke zavinenia formou priameho úmyslu u dovolateľ'a považoval za dostatočne preukázané vykonaným dokazovaním pred okresným súdom a poukázal na argumentáciu okresného súdu uvedenú v odôvodnení jeho rozsudku. V tomto smere nemožno považovať odôvodnenie oboch rozsudkov ani za arbitrárne alebo nepreskúmateľné, keďže oba vo veci konajúce súdy sa dostatočným spôsobom uvedenou otázkou zaoberali.

Podľa vyjadrovateľ'a sa rovnako nemožno stotožniť s tvrdením dovolateľ'a o nesprávnej právnej kvalifikácii zisteného skutku, kde podľa jeho názoru malo ísť o pokus, nie o dokonaný zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. Skutočnosť, že rozdiel dane vo výške 13.750,50 eur bol zistený daňovou kontrolou v spoločnosti A. s. r. o. ukončenou 18. novembra 2014, následne na čo bolo vydané 23. decembra 2014 rozhodnutie o vyrubení rozdielu dane, neznamená, že ide o pokus daného zločinu. Základnú premisu uvádzanú v dovolaní o tom, že pokiaľ nedôjde k vyrubeniu dane na základe nesprávnych či chýbajúcich údajov uvedených v daňovom priznaní, ide o pokus trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 276 Tr. zák., a nie o jeho dokonanie, nemožno aplikovať paušálne vo vzťahu k akémukoľvek druhu dane v podmienkach Slovenskej republiky. Rozhodnutie o vyrubení dane zo strany príslušného správcu dane ako akt zakladajúci vznik daňovej povinnosti sa totiž nevyžaduje pri vzniku každej daňovej povinnosti, resp. pri každom type daní a v prípade dane z pridanej hodnoty zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty pre vznik daňovej povinnosti nevyžaduje následné rozhodnutie príslušného správcu dane o vyrubení dani z pridanej hodnoty (a už vôbec nie rozhodnutie o dorube rozdielu dane ako tu naznačuje obvinený v svojom dovolaní), ale daňová povinnosť vzniká priamo zo zákona, ak sú naplnené zákonné podmienky na vznik daňovej povinnosti, čo v prejednávanom prípade splnené bolo. Rozhodnutie správcu dane o dorube DPH iba deklaruje daňovú povinnosť, ktorá daňovému subjektu vznikla zo zákona. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nie je naplnený ani v tomto smere a prejednávaný skutok bol napádanými rozhodnutiami súdov správne právne posúdený.

Vyjadrovateľ nesúhlasí ani s názorom dovolateľ'a, že krajský súd nesprávne vyhodnotil podmienky pre uloženie súhrnného trestu, pričom poukázal, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. nemožno aplikovať na nesprávne použitie ustanovení Trestného zákona o uložení súhrnného trestu vzhľadom na to, že predmetný dovolací dôvod sa aplikuje len na nezákonný trest z hľadiska druhu trestu

a výmery trestu uloženéj mimo ustanovenej trestnej sadzby. Pokiaľ ide o zákonnosť uloženého súhrnného trestu je toho názoru, že súhrnný trest uložený krajským súdom je zákonný a správny. Skutok, ktorý bol predmetom trestného konania, bol spáchaný 27. novembra 2013 vo viacčinnom súbehu so skutkom spáchaným 27. augusta 2014 (kde účinky odsudzujúceho rozsudku má doručenie trestného rozkazu Okresného súdu Košice II sp. zn. 0T/195/2014 k 31. októbra 2014). V prípade predmetného skutku z 27. novembra 2013 a skutku spáchaného 27. augusta 2014 ide o zbíhajúcu sa trestnú činnosť páchatel'a, v medziobdobí ktorej nedošlo k vyhláseniu iného odsudzujúceho rozsudku, ktorý by znemožňoval posúdenie týchto skutkov ako viacčinného súbehu. Uvedené podmienky však nie sú splnené vo vzťahu k odsúdeniam podľa rozsudkov Okresného súdu Košice I sp. zn. 7T/65/2015 a sp. zn. 7T/6/2017. Vzhľadom na to nie sú naplnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. h) a písm. i) Tr. por., keďže súhrnný trest uložený rozsudkom krajského súdu bol zákonný a správny.

K podanému dovolaniu sa vyjadril aj Daňový úrad Košice písomným podaním z 12. mája 2021, doručeným na okresný súd 17. mája 2021 (č. l. 1123), v ktorom uviedol, že z dôvodov tam rozvedených obrana dovolateľa súvisiaca s jeho spoluprácou so správcom dane počas daňovej kontroly nie je v dovolaní objektívne zadefinovaná a javí sa ako účelová, nakoľko správcovi dane neboli predložené doklady za rok 2013 (hlavná kniha, účtovný denník, evidencia vystavených faktúr a iné) aj napriek tomu, že daňový subjekt bol na to opakovane vyzývaný. Rovnako sa javia ako účelové aj iné časti dovolania, napr. ktoré sa týkajú popierania úmyslu konať v rozpore so zákonom, resp. námietka k momentu podania oznámenia správcu dane o podozrení zo spáchania daňového trestného činu či námietka, že skutok podľa § 276 Tr. zák. nebol dokonaný, resp. že ku skráteniu nedošlo.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) na rozhodnutie o podanom dovolaní 12. júla 2021 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 5 T, ktorý podľa daného rozvrhu práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Hatala a JUDr. Peter Štíft.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 5 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. i) a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Po predložení veci Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom ustanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.) a spĺňa aj nevyhnutné obsahové náležitosti (§ 374 Tr. por.). Zároveň ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por., pretože nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia na úrovni riadneho opravného prostriedku. Dovolanie preto možno podať iba proti niektorým druhom súdnych rozhodnutí vydaných v trestnom konaní (sú výslovne uvedené v § 368 ods. 2 Tr. por., pričom minister spravodlivosti môže podať dovolanie aj proti rozhodnutiam uvedeným v § 371 ods. 2 Tr. por.), a to iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por. a dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Tr. por.), pričom dovolací súd je viazaný uplatnenými vecnými dôvodmi dovolania (dovolateľom vytýkanými chybami) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, resp. z iných, dovolateľom neuvedených pochybení (§ 374 Tr. por., § 385 Tr. por.). Dovolací súd pri náprave namietaných pochybení preskúmava v zásade tie nedostatky, ktoré boli preskúmané už v odvolacom konaní a neboli napravené odvolacím súdom, ako aj pochybenia spôsobené odvolacím súdom. Tomu zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a povinnosť obsahovo namietat' skutočnosti známe v pôvodnom konaní zakladajúce niektoré z dovolacích dôvodov najneskôr v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Tr. por.). Obsah konkrétne uplatnených vytýkaných chýb a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, by mal vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pričom v skutočnosti obsahuje argumenty a tvrdenia stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu alebo iného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Dovolateľ v dovolaní uplatnil dva dovolacie dôvody, a to podľa § 371 ods. 1 písm. h) a písm. i) Tr. por. Podľa ustálenej súdnej praxe (R 5/2011 - ide o stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 46/2010) vzájomný vzťah týchto dovolacích dôvodov je taký, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste a z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku. Všeobecné hľadiská stanovené pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. a nasl. a na rozdiel od ustanovení § 41 Tr. zák. a § 42 Tr. zák. o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, nemožno podradiť pod „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“ zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por.

V prípade dovolateľom uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. sa vyžaduje zistenie, aby bol trest uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa. Dovolateľ v rámci tohto dôvodu namietal, že mu nebol uložený individualizovaný a primeraný trest z pohľadu druhu trestu, za ktorý považoval uloženie trestu domáceho väzenia. Zároveň namietal, že pri ukladaní trestu nebolo prihliadnuté na jeho pomery, čím malo podľa dovolateľa dôjsť k porušeniu hmotnoprávneho ustanovenia [nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia spadá pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.].

Dovolací súd k tomu uvádza, že dovolateľom uvádzané námietky nespádajú pod uplatnený a ani iný dovolací dôvod. Neprimeranosť či prísnosť uloženého trestu je možné v odvolacom konaní úspešne uplatňovať len v tom prípade, ak bol trest uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol

uložený taký druh trestu, ktorý zákon za daný trestný čin nepripúšťa, čo nie je prejednávaný prípad. Obvinenému bol ukladaný súhrnný trest odňatia slobody podľa § 276 ods. 2 Tr. zák., podľa ktorého je možné uložiť trest odňatia slobody vo výmere tri roky až osem rokov (neboli zistené žiadne poľahčujúce a priťažujúce okolnosti), pričom bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere tri roky a šesť mesiacov, t. j. ide o zákonom prípustný druh trestu uložený v zákonom ustanovenej trestnej sadzbe. Pokiaľ dovolateľ namietal, že mu nemal byť uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, ale iný druh trestu, a to trest domáceho väzenia, tak uvedené namietanie je z pohľadu dovolacieho konania irelevantné, keďže v konaní o tomto mimoriadnom opravnom prostriedku sa neposudzuje uložený trest z hľadísk zásad ukladania trestov podľa § 34 Tr. zák. ako v pôvodnom konaní, ale len z tých špeciálnych dôvodov, ktoré sú ustanovené v § 371 ods. 1 Tr. por.

Pokiaľ sa v dovolaní namietalo, že nebolo prihliadnuté na pomery obvineného pri ukladaní trestu, tak ako už vyplýva z vyššie uvedeného, ani v prípade existencie takého pochybenia by uvedené nespadovalo pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. ako „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“ (R 5/2011) a uvedené vyplýva z toho, že dovolací súd nie je ďalšou riadnou opravnou inštanciou na posudzovanie vecí, resp. ukladaného trestu zo všeobecných hľadísk účelu trestu ustanovených v § 34 Tr. zák. a uložený trest možno posudzovať v dovolacom konaní iba z presne v zákone vymedzených dovolacích dôvodov.

Ohľadom ďalšieho uloženého druhu trestu - trestu zákazu činnosti spočívajúceho v zákaze výkonu podnikateľskej činnosti, výkonu funkcie štatutárneho orgánu alebo jeho člena, prokuristu právnickej osoby a akéhokoľvek iného podnikateľského subjektu vo výmere šesť rokov dovolací súd pre úplnosť uvádza (hoci uloženie tohto druhu trestu nebolo v dovolaní namietané), že aj v tomto prípade došlo k uloženiu trestu v súlade so zákonom, keďže obvinený spáchal trestný čin v súvislosti s výkonom podnikateľskej činnosti ako konateľ obchodnej spoločnosti, pričom v prípade odsúdenia za trestný čin podľa § 276 ods. 2 Tr. zák. má súd podľa § 61 ods. 6 Tr. zák. uložiť trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby jeden rok až desať rokov, čo bolo splnené.

K dovolateľom uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolací súd uvádza, že v jeho prípade je nutné zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Zároveň však podľa vyššie citovanej zákonnej dikcie tohto ustanovenia dovolací súd správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať a meniť. Teda dovolanie v tomto prípade neslúži na prípadnú revíziu skutkových zistení vykonaných súdom prvého stupňa a odvolacím súdom (to je možné len v prípade dovolania podaného ministrom spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Tr. por.). Pokiaľ teda dovolateľ poukazuje na určité pochybenia, ktoré majú podľa neho spočívať v tom, že z dôkazných prostriedkov nevyplýva, že v jeho konaní existoval úmysel a ako motív konania zisťnosť, tak uvedené sa práve týka skutkového stavu zisteného v pôvodnom konaní, ktorý však dovolací súd v prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nemôže v tomto smere skúmať, meniť ani hodnotiť (skutkový stav je vždy výsledkom hodnotenia vykonaného dokazovania) vrátane poukazovania na to, že vykonaným dokazovaním nebola v konaní preukázaná subjektívna stránka trestného činu, keďže táto predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t. j. ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Zistený skutkový stav môže dovolací súd posudzovať len z pohľadu jeho nesprávneho právneho posúdenia alebo nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia (resp. právneho predpisu, ak má priamy vzťah k právnomu posúdeniu skutku), a teda vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku meritórneho rozhodnutia môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nie však námietky skutkové (primerane k tomu R 3/2011, R 47/2014-II., R 14/2015-III.). V prípade vyššie uvedených námietok týkajúcich sa subjektívnej stránky trestného činu však dovolateľ uplatnil práve námietky charakteru skutkového, ktoré nie sú spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Pokiaľ dovolateľ v dovolaní poukazuje na to, že skutková veta výroku o vine nezodpovedá právnej kvalifikácii a že skutok mal byť právne posúdený podľa iného ustanovenia (ako pokus trestného činu),

tak táto námietka zodpovedá uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., keďže ide o namietanie nesprávneho právneho posúdenia zisteného skutku. Dovolací súd však zistil, že táto námietka nesprávneho právneho posúdenia zisteného skutku je vecne nedôvodná. Konanie obvineného uvedené v skutkovej vete rozsudku okresného súdu bolo správne právne posúdené ako dokonaný zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák., keďže došlo k skráteniu dane z pridanej hodnoty vo väčšom rozsahu v sume 13.750,50 eur (väčším rozsahom sa podľa § 125 ods. 1 Tr. zák. rozumie rozsah dosahujúci najmenej desaťnásobok sumy 266 eur, t. j. aspoň 2.660 eur). Obvinený tým, že podal dotknuté daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty, do ktorého nezahrnul daň z uskutočneného dodania tovaru ohľadom obchodnej spoločnosti Z. s r.o., hoci vedel, že k dodaniu tovaru v skutočnosti došlo, čím zatajil daň z pridanej hodnoty zo zdaniteľného plnenia na výstupe, skrátil daň z pridanej hodnoty o danú sumu. Podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení účinnom v čase skutku vzniká daňová povinnosť pri dodaní tovaru dňom dodania tovaru a daň z pridanej hodnoty je splatná do 25 dní po skončení zdaňovacieho obdobia, v ktorom bolo dodanie tovaru uskutočnené a týmto je podľa uvedeného zákona kalendárny mesiac. V tomto ohľade nie je podľa zákona potrebné, aby daňový úrad vykonal vo vzťahu k platiteľovi dane nejaký úkon ohľadom vyrubenia dane z pridanej hodnoty, keďže v prípade tohto druhu dane uvedený zákon pre vznik daňovej povinnosti nevyžaduje rozhodnutie daňového úradu o vyrubení dane z pridanej hodnoty, ale daňová povinnosť vzniká ex lege (zo zákona), ak sú splnené na jej vznik zákonné podmienky. V tomto ohľade je teda trestný čin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 Tr. zák. ohľadom dane z pridanej hodnoty dokonaný už úmyselným konaním spočívajúcim v zatajení uskutočneného zdaniteľného plnenia jeho nezahrnutím do daňového priznania za daný mesiac, t. j. ide o také konanie, ktorým sa v daňovom priznaní adresovanom daňovému úradu zatajuje daň z pridanej hodnoty zo zdaniteľného plnenia na výstupe. V tomto ohľade je irelevantným, že na základe následne vykonanej daňovej kontroly bolo vydané daňovým úradom rozhodnutie o vyrubení rozdielu dane z pridanej hodnoty deklarovanej v daňovom priznaní a dane z pridanej hodnoty, ktorá v skutočnosti mala byť odvedená a také rozhodnutie má iba deklaratórny charakter (deklaruje sa ním daňová povinnosť, ktorá platiteľovi dane z pridanej hodnoty vznikla zo zákona už dodaním tovaru). V tomto ohľade poukazovanie na iné rozhodnutie tunajšieho súdu je neopodstatnené, keďže ide o rozhodnutie, ktoré bolo záväzné iba v inej konkrétnej veci za daných špecifických skutkových či právnych okolností a nie je určujúce pre prejednanú vec.

Pokiaľ dovolateľ namieta nesprávne uloženie súhrnného trestu s tým, že tento mal byť uložený aj vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Košice I z 19. januára 2016, sp. zn. 7T/65/2015, pretože ide o viacčinný súbeh trestných činov, tak uvedená námietka nesprávneho uloženia súhrnného trestu spadá pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., keďže nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia vo vzťahu k výroku o treste treba rozumieť nesprávnu aplikáciu ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste a takými sú ustanovenia § 41 Tr. zák. a § 42 Tr. zák. o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu a ustanovenie o ukladaní trestu odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. (R 5/2011). Dovolací súd však zistil, že táto námietka je vecne nedôvodná.

Súhrnný trest podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. sa ukladá v prípade, ak súd odsudzuje obvineného za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok, resp. doručený trestný rozkaz obvinenému za iný jeho trestný čin (podľa § 353 ods. 8 Tr. por. má trestný rozkaz povahu odsudzujúceho rozsudku s tým, že účinky spojené s vyhlásením rozsudku nastávajú doručením trestného rozkazu obvinenému). Súhrnný trest nastupuje namiesto úhrnného trestu, ktorý by bol inak ukladaný, keby sa o všetkých zbíhajúcich trestných činoch toho istého obvineného rozhodovalo v jednom spoločnom konaní. Z toho dôvodu sa aj na ukladanie súhrnného trestu použijú všetky zásady platné pre ukladanie úhrnného trestu, čo výslovne ustanovuje § 42 ods. 1 Tr. zák. Súhrnný trest je možné uložiť iba v prípade viacčinného súbehu, ak bol obvinený za niektorú časť zbíhajúcej sa trestnej činnosti odsúdený. Viacčinný súbeh trestných činov je z časového hľadiska možný len vtedy, ak v období medzi prvým a posledným z nich nedošlo k vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku (doručeniu trestného rozkazu obvinenému) za niektorý trestný čin toho istého obvineného, pričom zároveň musí ísť o prvý vyhlásený odsudzujúci rozsudok (trestný rozkaz) za iný trestný čin bez ohľadu na to, že bol v

opravnom konaní následne zrušený, pokiaľ sa opravné konanie skončilo právoplatným odsúdením obvineného a možno na také rozhodnutie stále prihliadať (t. j. nehľadí sa neho, ako keby nebol odsúdený).

V prejednávanej veci bol skutok spáchaný 27. novembra 2013 a tento bol spáchaný skôr ako bol obvinenému doručený trestný rozkaz vo veci Okresného súdu Košice II sp. zn. 0T/195/2014, k čomu došlo 31. augusta 2014 (tento ako prvé odsudzujúce rozhodnutie predchádzal neskôr vydanému rozsudku z 3. októbra 2014, ktorý nadobudol právoplatnosť v rovnaký deň). V prípade skutku spáchaného v prejednávanej veci 27. novembra 2013 a skutku spáchaného 27. augusta 2014 vo veci Okresného súdu Košice II sp. zn. 0T/195/2014 ide o zbiehajúcu sa trestnú činnosť obvineného, v období spáchania ktorej nedošlo k vyhláseniu iného odsudzujúceho rozsudku (resp. doručenia trestného rozkazu obvinenému) za iný trestný čin obvineného, pričom ohľadom skoršieho odsúdenia sa na obvineného nehľadelo, ako keby nebol odsúdený.

Avšak diametrálne rozdielne z pohľadu ukladania súhrnného trestu treba posudzovať odsúdenie vo veci Okresného súdu Košice I sp. zn. 7T/65/2015, v prípade ktorého bol skutok spáchaný 19. januára 2016, teda až po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku vo veci Okresného súdu Košice II sp. zn. 0T/195/2014 (prítom k prerušeniu súbehu trestných činov došlo už 31. augusta 2014 doručením trestného rozkazu obvinenému vydaného vo veci Okresného súdu Košice II sp. zn. 0T/195/2014), takže ide o konanie charakteru recidívy, kedy je uloženie súhrnného trestu vylúčené a uvedené platí rovnako ohľadom odsúdenia trestným rozkazom Okresného súdu Košice I z 27. apríla 2017, sp. zn. 7T/6/2017, v prípade ktorého bol skutok spáchaný 30. marca 2016. Z uvedeného vyplýva, že súhrnný trest bol napadnutým rozsudkom krajského súdu uložený v súlade so zákonom.

Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že pokiaľ dovolateľ namietať poukázaním na rozhodnutie tunajšieho súdu uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR, že je vylúčené, že by sa prevodom obchodného podielu v obchodnej spoločnosti dopustil trestného činu, tak uvedené rozhodnutie (R 124/2012) sa týkalo inej skutkovej a právnej situácie, keďže išlo o trestný čin poškodzovania veriteľa a podstata skutkovej vety spočívala v zmaření plnenia z platobného rozkazu v dôsledku prevodu obchodnej spoločnosti na inú osobu. V prejednávanej veci prítom sudy v meritórnych rozhodnutiach netvrdili, že by sa obvinený prevodom obchodného podielu v obchodnej spoločnosti dopustil konania naplňujúceho skutkovú podstatu daného trestného činu skrátenia dane a poistného, ale na takú skutočnosť poukazovali iba ako na jednu z okolností, ktorá mala vzťah ohľadom zistenia úmyslu v konaní obvineného. Okresný súd (na stranách 7 - 8) a krajský súd (na strane 6 odkazom na dôvody uvedené v rozsudku okresného súdu) v meritórnych rozhodnutiach dostatočne relevantným spôsobom uviedli dôvody, na základe ktorých dospeli k záveru, že obvinený konal úmyselnou formou zavinenia a neuverili tvrdeniam obvineného, že z jeho strany išlo o nedbanlivosť a dovolací súd sa nestotožnil s názorom dovolateľa, že meritórne rozhodnutia nie sú v tomto ohľade riadne odôvodnené.

Z vyššie uvedeného zároveň vyplýva, že bolo irelevantným poukazovanie dovolateľom na konanie pred okresným súdom (§ 374 ods. 3 Tr. por.), keďže ani v jeho konaní neboli zistené vytýkané pochybenia.

Záverom dovolací súd uvádza, že pokiaľ sa k niektorej z uplatnených dovolacích námietok výslovne nevyjadril, považoval ju za irelevantnú vzhľadom na vyššie ním uvedené skutočnosti a argumenty, na základe ktorých by nemohla taká námietka spôsobiť iné rozhodnutie dovolacieho súdu o podanom dovolaní.

Na základe uvedených skutočností dovolací súd zistil, že podaným dovolaním nebol splnený žiadny dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a preto na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom jednomyselne.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.